

Doamnei Director General Delia Claudia Rus

DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI
BISTRIȚA - NĂSĂUD

Bistrița, Str. Sucevei, Nr. 1-3, Cod Postal 420099, Jud. Bistrița-Năsăud
Fax: 0263.215.752, E-mail: office@dgaspcbn.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 22603/15 DEC 2020

RECOMANDAREA
Nr. 202 din 15 DEC 2020 2020

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor și a tinerilor

În temeiul dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, referitor la o posibilă încălcare a prevederilor art. 49 din Constituția României privind protecția copiilor și tinerilor, în urma reportajului din data de 28.01.2020 sub titlul "Bistrița-Năsăud: Zeci de copii fug din centrele de plasament. Unii copii au fugit și de 35 de ori", în care se relatează că în județul Bistrița - Năsăud există o problemă foarte mare cu minorii care fug din centrele de plasament, în anul 2019 numărul disparițiilor fiind în creștere cu 50% față de anul 2018.

În scopul verificării situației expuse Avocatul Poporului - Biroul Teritorial Cluj - Napoca - Avocatul Copilului, s-a adresat Direcției Generale de Asistență și Protecția Copilului Bistrița - Năsăud, cu solicitarea de a comunica:

- numărul de minori declarați dispăruți din centrele de plasament/case de tip familial din județul Bistrița - Năsăud în anul 2019,
- numărul de minori declarați dispăruți din centrele de plasament/case de tip familial din județul Bistrița - Năsăud în primele 6 luni ale anului 2020,
- numărul minorilor găsiți și numărul celor dispăruți la finalul anului 2019,
- vârsta acestora,
- numărul minorilor cu plecări repetate,
- cauzele plecărilor, precum și măsurile luate pentru diminuarea fenomenului, în special la centrele din Beclean și din comuna Teaca,
- concluziile aplicării Planului de măsuri pentru prevenirea/ eliminarea părăsirii fără permisiune de către minori/tineri a centrelor de plasament/caselor de tip familial la data de 30.06.2020,
- dacă în perioada 01.04.2020 - 30.06.2020 au fost dispuse și alte măsuri/ alte demersuri în vederea reducerii numărului de plecări.
- situația actuală a minorilor cu plecări repetate / fără învoire.

De asemenea au fost solicitate informații de la Inspectoratul de Poliție Județean Bistrița - Năsăud cu privire la:

- numărul de minori declarați dispăruți din centrele de plasament/case de tip familial din județul Bistrița - Năsăud în anul 2019, precum și în primele 6 luni ale anului 2020,
- vârsta acestora,
- numărul minorilor găsiți și numărul celor dispăruți la finalul anului 2019,
- numărul minorilor cu plecări repetate,
- cauzele identificate ale plecărilor,

f) măsurile luate de această instituție pentru diminuarea fenomenului, în special la centrele din Beclean și din comuna Teaca.

Direcția Generală de Asistență și Protecția Copilului Bistrița – Năsăud a comunicat Adresele nr. 6432/24.02.2020, 12586/14.04.2020, 22468/10.07.2020 și 36656/19.10.2020 înregistrate la Avocatul Poporului Biroul Teritorial Cluj-Napoca sub nr. 265/28.02.2020, 544/16.04.2020, 1109/13.07.2020 și 1766/23.10.2020 prin care au fost detaliate informațiile solicitate și au fost transmise, în copie, corespondența aferentă anului 2019 cu Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități. Copiii și Adopții privind situația copiilor fugiți/dispăruți din centrele de plasament/casele de tip familial și Planul de măsuri pentru prevenirea/eliminarea părăsirii fără permisiune de către minori/tineri a centrelor de plasament/caselor de tip familial, elaborat în urma întâlnirii de lucru din data de 11.02.2020, între reprezentanții Inspectoratului Județean de Poliție Bistrița-Năsăud, reprezentanți ai Inspectoratului Școlar Județean Bistrița-Năsăud, reprezentanți ai Direcției Generale de Asistență și Protecția Copilului Bistrița – Năsăud, în prezența domnului Vicepreședinte de Consiliu Județean Bistrița-Năsăud.

Inspectoratul de Poliție Județean Bistrița - Năsăud a comunicat datele solicitate prin Adresele de răspuns nr. 61033/20.02.2020 și 3663/17.07.2020, înregistrate la Avocatul Poporului Biroul Teritorial Cluj-Napoca sub nr. 270/02.03.2020 și 1210/28.07.2020.

Din analiza răspunsurilor și a documentelor transmise de către instituțiile sesizate rezultă că fiecare dintre acestea efectuează demersuri în vederea diminuării fenomenului, mai mult în urma aplicării Planului comun de măsuri pentru prevenirea/eliminarea părăsirii fără permisiune de către minori/tineri a centrelor de plasament/caselor de tip familial s-a redus numărul de plecări fără învoire în Centrul de Plasament de Tip Familial din structura Centrului pentru Protecția Copilului Beclean/ Caselor de Tip Familial Teaca. La data de 30.06.2020, în cadrul Centrului de Plasament de Tip Familial Beclean, nu erau înregistrați minori dispăruți/plecați fără învoire, iar în cadrul Caselor de Tip Familial Teaca, două tinere figurează cu plecări voluntare, fără învoire.

Raportat la dispozițiile art. 5 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare *"(1) Copiii au dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lor, în condițiile prezentei legi."*, iar potrivit art. 6 din același act normativ *"Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează conform următoarelor principii: a) respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului; e) descentralizarea serviciilor de protecție a copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice și organismele private autorizate; f) asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate pentru fiecare copil; h) ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate; i) asigurarea stabilității și continuității în îngrijirea, creșterea și educarea copilului, ținând cont de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protecție; k) asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului."*

În aplicarea dispozițiilor legale mai sus menționate, conform art. 117 direcția generală de asistență socială și protecția copilului exercită, în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului *"e) monitorizează și analizează respectarea drepturilor copilului la nivelul județului/sectorului și propune măsuri pentru situațiile în care acestea sunt încălcate"*.

Prin Anexa nr. 1 la Ordinul nr. 25/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială, emis Ministerul Muncii și Justiției Sociale - STANDARDE MINIME de calitate pentru serviciile sociale cu cazare, organizate ca centre rezidențiale pentru copilul separat temporar sau definitiv de părinții săi, respectiv Anexa la Ordinul nr. 26/2019 privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip familial destinate copiilor din sistemul de protecție specială, emis Ministerul Muncii și Justiției Sociale au fost reglementate:

a) Standardul - Pregătire pentru viață independent potrivit căruia *"Centrul/ Serviciile sociale de tip familial au ca obiectiv prioritar pregătirea copiilor pentru viața independentă, facilitând astfel integrarea socială a acestora. Rezultat așteptat: Copiii/tinerii, pentru care s-a dispus măsura de protecție specială, la majorat, sunt pregătiți și au dobândite abilitățile necesare pentru viața independentă."*

b) Standardul - Relațiile copiilor cu personalul care statuează: *"Centrul/ Serviciile de tip familial se asigură că relațiile personalului cu copiii au o bază sănătoasă, răspunzând normelor de conduită morală, profesională și socială. Rezultat așteptat: Copiii au o relație firească cu personalul, bazată pe sinceritate și respect reciproc. Centrul/Furnizorul de servicii sociale se asigură că personalul, mai ales cel cu responsabilități directe în îngrijirea și educarea copiilor/persoanele/familiiile de plasament și asistenții*

maternali profesioniști au abilități empatice și de comunicare, astfel încât pot relaționa în mod benefic cu aceștia, contribuind totodată la dezvoltarea capacităților lor afective."

Chiar dacă la nivelul Direcției Generale pentru Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița – Năsăud au fost luate măsuri pentru diminuarea fenomenului minorilor care părăsesc centrele /casele de tip familial este necesară luarea tuturor măsurilor pentru siguranța copiilor și îmbunătățirea activității instituției încât minorii să se integreze în centrele de plasament/casele de tip familial, iar rigorile impuse de centre să poată fi înțelese și acceptate de aceștia.

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Directorul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița -Năsăud, în temeiul art. 16 alin. (1) din Anexa nr. 1 la H.G. nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia directorul general asigură conducerea executivă și răspunde de buna funcționare a direcției, în îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin va dispune măsurile necesare pentru:

a) evaluarea motivelor plecării pentru fiecare minor și revizuirea planului individualizat de protecție raportat la cauzele identificate pentru satisfacerea cerințelor sale și sprijinirea reintegrării în centru sau în alt serviciu din cadrul direcției;

b) implementarea corespunzătoare și reluarea instruirii personalului cu privire la Procedura privind pregătirea pentru abilitățile de viață independentă astfel încât să fie stabilite și aplicate metode și mijloace concrete de educare/instruire și de implicare a copiilor pe baza rezultatelor evaluării aptitudinilor, cerințelor, potențialului și carențelor copiilor în dezvoltarea deprinderilor de viață independentă cu luarea în considerare a opiniei și aspirațiilor fiecărui copil, în raport cu vârsta și nivelul de dezvoltare al acestuia;

c) facilitarea accesului minorilor, care au vârsta prevăzută de lege pentru a intra pe piața muncii, la servicii de consiliere și orientare profesională/vocațională;

d) formarea continuă a personalului pentru gestionarea adecvată a tulburărilor comportamentale sau de personalitate a copiilor;

e) formarea continuă a personalului cu responsabilități directe în îngrijirea și educarea copiilor pentru îmbunătățirea abilităților empatice și de comunicare astfel încât să poată relaționa în mod benefic cu copiii, inclusiv în ceea ce regulamentele și procedurile aplicabile, contribuind totodată la dezvoltarea capacităților lor afective.

2. Directorul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița - Năsăud va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

AVOCATUL POPORULUI
Renate Weber

